

ЖУРАВЕЛЬ

УДК 658.1

Аліна Ігорівна
alina_juravel@mail.ruСИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

SUPPORT SYSTEM OF INDUSTRIAL ENTERPRISES COMPETITIVENESS

студент, Одеський на-
ціональний політех-
нічний університет*Стаття присвячена визначенню змісту та суті поняття «система забезпечення конкурентоспроможності промислового підприємства».**Стаття посвящена определению содержания и сути понятия «система обеспечения конкурентоспособности промышленного предприятия».**The article is devoted to defining the content and essence of «support system of industrial enterprise competitiveness».***Ключові слова:** конкурентоспроможність, конкурентоспроможність підприємства, система забезпечення конкурентоспроможності промислового підприємства, конкурентна стратегія**Ключевые слова:** конкурентоспособность, конкурентоспособность предприятия, система обеспечения конкурентоспособности промышленного предприятия, конкурентная стратегия**Keywords:** competitiveness, support system of industrial enterprise competitiveness, competitive strategy

ВСТУП

У наш час питання забезпечення конкурентоспроможності підприємств як на внутрішньому так і на зовнішньому ринках набуває значної актуальності. Це пояснюється посиленням інтенсивності розвитку усіх процесів економічного середовища, зміною факторів впливу зовнішнього середовища. Нині для країни є важливим подальший розвиток ринкових процесів, створення передумов для ефективного функціонування економіки. Процес забезпечення конкурентоспроможності підприємств являє собою цілу систему фінансових, управлінських, кадрових, інноваційних та інших заходів. Конкурентоспроможність – обов'язкова вимога, яку ставить ринок для успішного, тобто прибуткового функціонування підприємства.

Дослідженню теоретичних та практичних аспектів забезпечення конкурентоспроможності присвячені роботи вітчизняних та зарубіжних вчених таких як: М. Портер, І. Ансоф, А. Томпсон і Дж. Стрікленд, А. Дайан, Г. Азоев, П. Зав'ялова, Р. Фатхудинов та ін.

МЕТА РОБОТИ полягає у науковому обґрунтування поняття «система забезпечення конкурентоспроможності підприємства»

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Методологічною та інформаційною основою роботи є наукові праці, аналітичні та інформаційні матеріали, опубліковані в періодиці, ресурси Internet.

При проведенні дослідження використано методи структурно-логічного аналізу, методи наукового узагальнення, аналізу та синтезу, загальнонаукової абстракції, порівняння.

РЕЗУЛЬТАТИ

Наукове обґрунтування визначення сутності поняття «система забезпечення конкурентоспроможності» є надзвичайно важливим для промислових підприємств. Оскільки для більшості

українських підприємств забезпечення конкурентоспроможності є відносно новим поняттям, то слід спочатку визначитись зі змістовним наповнення терміну конкурентоспроможність.

На думку Р. Фатхудинова «конкурентоспроможність – властивість об'єкта, яка характеризується ступенем задоволення ним конкретної потреби порівняно з аналогічними об'єктами, які представлені на даному ринку» [1]. Л. Єргієва дає визначення конкурентоспроможності підприємства як «...здатності здійснювати прибуткову господарську діяльність в умовах конкретного ринку. Забезпечується вона вмілим використанням підприємством організаційно-управлінських, науково-технічних, економічних, виробничих, маркетингових та інших засобів ефективної діяльності» [2]. А. Томпсон та Дж. Стрікленд взагалі вважають: «Компанія є конкурентоспроможною завжди, коли має переваги перед конкурентами в залученні споживачів і захищена від дії конкурентних сил» [3].

Отже, конкурентоспроможність підприємства – це здатність підприємства в коротко- та довгостроковому періоді підтримувати та підвищувати сформовані конкурентні переваги та забезпечувати вищу, ніж у конкурентів ефективність виробництва, вигідність реалізації власної продукції та вищий ступінь задоволеності споживачів та акціонерів.

Однак забезпечення підприємства – це процес здійснення систематизованих та впорядкованих видів діяльності, метою яких є досягнення необхідного рівня конкурентних переваг на стратегічних напрямках діяльності підприємства.

Забезпечення конкурентоспроможності включає такі аспекти: виробничий, маркетинговий, інноваційний, управлінський, фінансовий та кадровий [4].

Фінансовий аспект реалізується в показниках фінансово-економічного стану, вказує на те, чи підприємство здатне забезпечити власне функціо-

нування, підтримку певного рівня конкурентоспроможності, а також чи інвестується фінансові ресурси та чи користується підприємство залученими коштами.

Виробничий аспект включає такі елементи: якість продукції та ресурсів, технологічність, масштаб виробництва, асортимент продукції та забезпеченість ресурсами. Сьогодні інноваційний аспект є вкрай важливим для підприємства, оскільки іноді промислові підприємства виграють конкурентну боротьбу лише за рахунок інноваційності тобто чим вища ступінь використання інформаційних технологій, ступінь оновлюваності продукції та технологій, тим підприємство є конкурентоспроможнішим.

Маркетинговий аспект говорить про те, що підприємству слід проводити комплекс маркетингових заходів та не економити на маркетологах. Тому що, саме маркетинговий відділ промислового підприємства відповідає за те чи є конкурентний товар затребуваним на конкурентному ринку, чи встановлена потрібна ціна, яка «продає» та на скільки ефективно збувається та просувається товар. Адже від маркетингового аспекту напряду залежить забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

Кадровий аспект відповідає за кількість та якість персоналу, а управлінський за організаційну структуру управління, її ефективність та дієвість. Адже без ефективної організаційної структури управління забезпечення конкурентоспроможності промислового підприємства неможливе.

Забезпечення конкурентоспроможності – це ціла система яка специфічна багатофункціональна та багатокомпонентна систему, що складається з комплексу взаємопов'язаних підсистем, що відчують на собі вплив зовнішніх та внутрішніх чинників і створюють певну цілісність. В систему забезпечення конкурентоспроможності входять такі блоки, які можна розглядати як окремі системи та які відображують необхідні дії, конкретні організаційні, економічні, технікотехнологічні заходи у їх взаємозв'язку та взаємозалежності, реалізація котрих сприятиме забезпеченню конкурентоспроможності підприємства [5].

До складу системи забезпечення конкурентоспроможності входять наступні системи:

- вибір конкурентної стратегії промислового підприємства (стратегії забезпечення конкурентоспроможності підприємства, яка передбачає формування товарно-ринкової, ресурсноринкової, технологічної, соціальної, фінансово-інвестиційної, інтеграційної, управлінської стратегій);

- забезпеченню комплексного підходу до реорганізації системи і структури внутрішнього управління підприємством;

- реформування системи забезпечення конкурентоспроможності за рахунок реорганізації управління кадрами та їх мотивації;

- комплексний підхід до підвищення конкурентоспроможності та забезпечення якості товару за рахунок активізації інвестиційно-інноваційної стратегії, модернізації виробництва та розробки ефективної стратегії ЗЕД;

- впровадження комплексного підходу до диверсифікації та планування виробництва (розробка коротко- та довгострокових планів, проведення політики диверсифікації, розробка заходів виконання коротко- та довгострокових планів;

- реорганізація системи внутрішнього обліку й аналізу та удосконалення внутрішнього фінансового менеджменту;

- інформаційне забезпечення системи внутрішнього управління на основі впровадження інформаційних технологій та інтегрованої системи для вирішення завдань щодо забезпечення конкурентоспроможності.

ВИСНОВКИ

Отже, система забезпечення конкурентоспроможності підприємства – це сукупність підсистем, що відображують агреговані комплекси дій з підвищення конкурентних можливостей підприємства. Через складність та багатоаспектність системи забезпечення конкурентоспроможності необхідно приділяти увагу усім підсистема та аспектам конкурентоспроможності. Оскільки в сучасних умовах господарювання не конкурентоспроможне підприємство не може ефективно функціонувати на ринку, то промисловим підприємствам слід орієнтувати власну систему управління на систему забезпечення конкурентоспроможності.

Список використаних джерел

1. Фатхудинов Р.А. Управление конкурентоспособностью организации/ Р.А Фатхудинов: учебное пособие. – М.: «Эксмо», 2004. – с. 201–202.
2. Томпсон А.А. Стратегический менеджмент: концепции и ситуации / А.А. Томпсон, А.Дж. Стрикленд; пер. с англ. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 412 с
3. Єргієва Л.В. Фактори та резерви підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств (на прикладі кабельної промисловості України): автореф. дис. ... канд. екон. наук за спец. 08.00.04 / Л.В. Єргієва; Харк. нац. екон. ун-т. Х., 2005. – 38 с.
4. Коваленко О.М. Проблеми та передумови забезпечення конкурентоспроможності сучасного харчового підприємства / О.М. Коваленко // Праці Одеського політехнічного університету: Науковий та науково-виробничий збірник. – Одеса, 2011. – Вип. 1(35). – С. 267–272.
5. Портер М. Стратегія конкуренції. – К.: Основи, 2004. – 390 с.